

ע"פ 48564/08/19 - מוחמד אמארה נגד מדינת ישראל, רשות הטבע והגנים - מחוז צפון

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט

ע"פ 48564-08-19 אמארה נ' מדינת ישראל 06 אוקטובר 2019

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט עמית [אב"ד]

כ. סעב, שופט

א. אלון, שופטת

המערער:

מוחמד אמארה

ע"י ב"כ עוה"ד סיף ותד

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

רשות הטבע והגנים - מחוז צפון

ע"י ב"כ עוה"ד ערן בר-אור

פסק דין

א. הערעור שבפנינו הוא על הכרעת הדין של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה אורית קנטור), מיום 23.1.19 ב-ת"פ 69787-07-17 לפיה, הורשע המערער, יליד 1955, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום: ציד חיות בר מוגנת ללא היתר וללא רישיון ציד לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק להגנת חיות הבר, התשט"ו - 1955 (להלן: "**החוק להגנת חיות הבר**") וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), וזאת ככל שמדובר בציד יונת סלעים, וכן איסור החזקה של חיות בר, לפי סעיפים 8(א)(3) ו-14(א) לחוק להגנת חיות הבר, וזאת בכל הנוגע ליונת הסלעים והצבי הארצישראלי, המהווים גם חיות בר וגם ערך טבע מוגן.

בנוסף, הורשע המערער בעבירה של איסור החזקת ערך טבע מוגן לפי סעיפים 33(ד) ו-57(א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח - 1998, ובניגוד לתקנה 2(א) לתקנות גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים), התשמ"ד - 1983.

ב. בגזר הדין מיום 16.7.19, לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, דן בית-משפט קמא את המערער לתשלום קנס בסכום של 10,000 ₪ (בעשרה תשלומים חודשיים), מאסר על תנאי לתקופה של חודשיים למשך שלוש שנים, חתימה על התחייבות בסך 20,000 ₪, וחילוט רובה הצייד.

ג. הודעת הערעור מיום 22.8.19 נסובה, הן על הכרעת הדין, והן על גזר הדין. בהודעת הערעור הובהר שהערעור מתמקד בהרשעותיו של המערער בציד יונת הסלע והחזקתן, אך **אין** הערעור מתייחס

להרשעתו של המערער בהחזקת בשר הצבי.

בנוסף, נסוב הערעור גם על גזר הדין ונטען בו, כי שגה בית-משפט קמא בהטילו על המערער מאסר מותנה וקנס גבוה, וכן שגה משהורה על חילוט רובה הציד של המערער.

בהמשך, ביום 15.9.19 הוסיף ב"כ המערער טיעונים בכתב בהתייחס להרשעתו בציד יונות הסלע והחזקתן.

ד. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 3.10.19, פירט ב"כ המערער את טיעוניו והשגותיו על הכרעת הדין, אך לאחר שמיעת עצתנו והמלצתנו הודיעונו, הן ב"כ המערער והן המערער, כי מסכימים הם לחזרה מן הערעור על הכרעת הדין, ונכון עשו משנהגו כך.

ה. בהמשך, התמקד ב"כ המערער בטיעוניו באשר לגזר הדין, בכל הנוגע לחילוט רובה הציד וגובה הקנס, בהדגישו, כי המערער צייד ותיק (כ-25 שנה), שאין לחובתו הרשעות קודמות, זולת מקרה אחד מיום 12.1.02 שבו הוטל עליו תשלום קנס בסך 490 ₪ בגין ציד בתחום ישוב, והוסיף, שאין סבירות בכך שרובה הציד חולט ואילו רובה האוויר הושאר בידי המערער.

עוד טען ב"כ המערער, שבמקרים דומים נמנעו בתי-המשפט מלהורות על חילוט הנשק.

באשר לגובה הקנס טען ב"כ המערער, כי מדובר באדם עובד, קשה יום, שבנו הועמד לדין באשמת רצח והתמנה לו סנגור מטעם הסגוריה הציבורית הואיל ומצבו הכלכלי בכי רע.

מה גם שלחילוט הרובה משמעות כלכלית הואיל ורובה ציד עולה כ- 30,000 ₪, ובכל אלה גם יחד יש כדי להרוס את מה שנותר מביתו ההרוס של המערער, שכן, מצבו הכלכלי קריטי.

ו. ב"כ המשיבה התנגד נמרצות להתערבות כלשהיא בגזר-דינו של בית-משפט קמא, בין אם מדובר בחילוט הרובה, ובין אם מדובר בשיעורו של הקנס.

באשר לבקשת המערער, כי יופחת הקנס, טען ב"כ המשיבה, שהמקרה בו עסקין חמור, שכן, מדובר לא רק בציד יונות הסלע, אלא גם בהחזקת בשר צבי. לפיכך, מוכן היה ב"כ המשיבה להסכים רק לפריסה רחבה של הקנס שאותו הטיל בית-משפט קמא על המערער.

לטעמו של ב"כ המשיבה, הענישה שהוטלה על המערער נוטה לקולא, והוסיף, כי המשיבה עושה מאמץ להביא להחמרה ברמת הענישה בעבירות מסוג זה.

כמו-כן, הגיש ב"כ המשיבה לעיונו אסופת פסיקה לתמיכה בעמדתו.

ז. נקדים ונציין, כי הפסיקה מתייחסת בחומרה לעבירות ציד שלא כדין.

עיינו בדברי כב' השופט (בדימוס) ס' ג'ובראן ב-רע"פ 8122/12 פחמאוי נגד מדינת ישראל (27.1.13), וראוי כי נציב אותם לנגד עינינו:

"בטרם סיום אציין כי אף אני שותף לעמדתו של בית המשפט המחוזי, כי יש מקום להחמיר בענישה הנוגעת לפגיעה בבעלי חיים, הן חיות הבר הן חיות הבית. התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים. נדמה כי דווקא בעידן הנוכחי, עידן השפע הטכנולוגי, חשופים בעלי החיים ל אלימות חריפה מבעבר. חדשות לבקרים אנו שומעים על ניסויים מעוררי פלצות הנעשים בחיות תמימות לצרכים מסחריים, על תנאי גידול ואחזקה אכזריים של בעלי חיים בתעשיית המזון, ועל צמצום מרחב המחיה הטבעי של בעלי חיים מוגנים המנסים לשרוד בטבע. ברי, כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מפגיעה בחי ובצומח, בין אם לשם הצלת חיי אדם ובין אם לצורך פיתוח אנושי. יחד עם זאת, חובה עלינו להקפיד הקפדה יתרה לצמצם את הכאב הנגרם על ידינו, בייחוד כאשר מדובר במי שאת זעקותיו אנו מתקשים לשמוע, ושאינו יכול לעמוד על זכויות. מהלך זה, להגנת האנושיות שבנו על ידי צמצום פגיעתנו בבעלי החיים הסובבים אותנו, צריך להשפיע על כלל תחומי המשפט, ובתוכו אף על המשפט הפלילי".

ח. חילוט כלי הנשק בו בוצעה העבירה, אשר מצוי בגדר סמכותו כדין של בית-המשפט הדין בעבירות ציד, בשים לב לסעיף 12(א) של החוק להגנת חיי הבר, הוא אמצעי יעיל ומוצדק, הנלווה לעונש שהוטל על העבריין, ואשר נועד להרחיק את העבריין מן העבירה על-ידי הוצאת כלי הנשק ששימשו למעשה העבירה מידיו.

עיינו בדברי כב' השופט (בדימוס) י' טירקל ב-רע"פ 1161/04 חאג' יחיא נגד מדינת ישראל (21.4.05), פסקה 4:

"יודגש כי חילוט זה איננו עונש נוסף אלא ציווי הנלווה לעונש שהוטל על העבריין והוא נתון לשיקול דעתו של בית המשפט. מטרתו של הציווי היא להרחיק את העבריין מן העבירה על ידי הוצאתם של כלי המשחית ששמשו למעשה העבירה מידיו...".

ובהמשך שם:

"... אכן, חילוט כזה אינו מונע מן העברין לרכוש כלי משחית אחר חלף זה שחולט, אולם, מלבד ההוצאה הכספית הנדרשת לשם כך, יש לחילוט כשלעצמו גם משמעות חינוכית. יידע העברין ויזכור מה היה סופו של הכלי ששימש למעשה העבירה. משמעות חינוכית זאת היתה, כנראה, גם לעיני חכמינו, שייחסו חשיבות לביעור כלים ששימשו לעבירה".

כך גם עמדת בית-המשפט המחוזי בחיפה ב-ע"פ 10028-05-11 אבו ריא נגד המשרד לאיכות הסביבה (8.9.11), והדברים מדברים בעד עצמם:

"הערעור מופנה אך ורק לענין רכיב זה של הענישה, דהיינו חילוט רובה הציד.

לא מצאנו מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא. העונש שנגזר לרבות חילוט רובה הציד, הוא עונש מקובל וראוי לעבירות מסוג זה. מהנסיין המצטבר עולה כי חילוט הרובה מהווה את הענישה המרתיעה ביותר לנאשמים בעבירות ציד, ובהתאם, ומטעם זה, עומדת המאשימה על גזירת עונשים של חילוט רובה ציד ובתי המשפט נענים לבקשתה.

לא מצאנו במקרה שבפנינו מתקיימים תנאים חריגים המצדיקים הימנעות מחילוט הרובה, ובמיוחד שאין זה מדובר בפעם הראשונה בה מעורב המערער בעבירות ציד".

נוכח כל האמור לעיל, לא ראינו הצדקה כלשהיא להתערב בהחלטת בית-משפט קמא לחילוט הנשק.

ט. באשר לגובה הקנס שהוטל על המערער:

בגזר דינה ב-ת"פ (שלום חיפה) 25186-02-16 מדינת ישראל נגד טרביה (5.2.18) קבעה כב' השופטת א' קנטור, כי מתחם הענישה ההולם נע בין קנס בסך 7,500 ₪ לבין קנס בסך 12,000 ₪ (שם, בפיסקה 19).

באותו מקרה מדובר היה בנאשם כבן 65, שלא היו לו הרשעות קודמות, שהורשע בגין ציד חוגלות והוטל עליו קנס בסך 8,000 ₪, בנוסף לחילוט רובה הציד.

ב-ת"פ 49385-05-16 מדינת ישראל נגד נאסר אלדין (22.3.18) הורשע הנאשם בעבירות של שימוש באמצעים אסורים של ציד מתוך כלי רכב ממונע, והחזקת רובה ציד ברכב כשהוא אינו טעון ואינו ארוז במלואו בנרתיק. כב' השופטת א' קנטור קבעה, כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות אלה נע בין קנס בשיעור של 3,000 ₪ לבין קנס בשיעור של 9,000 ₪.

באותו מקרה הביא בית-המשפט לזכות הנאשם (צייד ותיק, כבן 64, מפרנס יחיד בביתו) את העובדה שאין לחובתו הרשעות קודמות והטיל עליו תשלום קנס בסך 5,000 ₪.

י. בעניינו, קבע בית-משפט קמא, בפסקה 23 של גזר הדין, כי הענישה ההולמת באשר לקנס נעה בין הסכום של 5,000 ₪ לבין הסכום של 25,000 ₪, ובנסיבותיו של תיק זה העמיד בית-משפט קמא את הקנס על סך של 10,000 ₪, לתשלום בעשרה תשלומים חודשיים.

יא. נדגיש, כי בעיקרו של דבר לא היינו רואים שמץ של הצדקה להתערב בגובה הקנס שהוטל על המערער בהתאם לגזר דינו המנומק היטב של בית-משפט קמא. הקנס שהוטל הולם את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מסוג זה, ובוודאי **שלא** ניתן לומר כי קיימת חריגה לחומרה שיש בה כדי להצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

בית משפט קמא הביא בחשבון לזכותו של המערער (כבן 64 כיום), את היותו מפרנס יחיד בביתו, המחזיק ברישיון ציד כ - 25 שנה, ולחובתו מקרה אחד בלבד בגינו הוטל עליו קנס מסוג ברירת משפט בשנת 2002.

יב. יחד עם כל זאת, החלטנו, במידה רבה לפנים משורת הדין, ללכת כברת דרך מסוימת לקראת המערער, בהתחשב במצבו הכלכלי הקשה (בשים לב, בין היתר לכך, שאחד מבניו הועמד לדין בעבירת רצח ועקב כך נטל כבד מוטל על המערער), ולהעמיד את הקנס על הסכום של 7,500 ₪, ב-15 תשלומים חודשיים שווים ורצופים.

יג. התוצאה מכל האמור לעיל היא, שאנו דוחים את הערעור הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין, פרט לכך שאנו מורים, כי חלף הקנס שהטיל בית-משפט קמא על המערער בגזר דינו, יבוא הקנס של **7,500 ₪** שאותו ישלם המערער ב-15 תשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך של 500 ₪ כל תשלום, וזאת החל מיום **5.11.19**, וכן הלאה ב-5 לכל חודש עד לסילוק המלא והסופי.

אם סכום כלשהוא לא ישולם כולו או במועדו, יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מלא ומיידי.

על ב"כ המערער לפנות למזכירות בית-המשפט על-מנת לקבל את שוברי התשלום המתאימים.

ניתן היום, ז' תשרי תש"ף, 06 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.

בהסכמת באי כוחם של שני הצדדים, אנו מורים למזכירות בית-המשפט להמציא את העתק פסק הדין אל:

ב"כ המערער: עוה"ד סיף ותד, כפר ג'ת, המשולש.

ב"כ המשיבה: עוה"ד ערן בר-אור, חיפה.

א' אלון, שופטת

כ' סעב, שופט

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]